

7 GLIWICE – NOWE MIASTO (OSIEDLA MODERNISTYCZNE – O. WIELKOMIEJSKI) - ID. 231

Najważniejsze cechy lokalnych form urbanistyki i architektury:

- dobrze zachowany, jednorodny zespół urbanistyczny jednorodzinnej i wielorodzinnej zabudowy mieszkaniowej z lat 20-tych XX. w., z zielenią towarzyszącą i aleją starodrzewu,
- architektura wczesnego modernizmu - budynki szeregowe, bliźniacze, wielorodzinne, wille miejskie o zróżnicowanych formach, elewacje tynkowane, dachy strome dwuspadowe i wielospadowe.

1	NAZWA LFA			GLIWICE – osiedle Nowe Miasto
2	LOKALIZACJA			obszar wielkomiejski – GZM, śródmiejska dzielnica mieszkaniowa Gliwic
3	KATEGORIA	funkcja		mieszkaniowa
		rodzaj		jednorodzinna i niska wielorodzinna zwarta zabudowa śródmiejska
		spójność obszarowa		jednorodny zespół wczesno – modernistycznej zabudowy mieszkaniowej, mieszkania z lat 20-tych XX w. dla urzędników i nauczycieli, część – „ Osiedla Nowe Miasto ” - dzielnicy mieszkaniowej projektowanej pod wpływem idei „Miasta Ogrodu”, (proj. K. Schabik, H. Sattler, 1922 r.)
4	CECHY CHARAKTERYSTYCZNE			PARAMETRY
5	układ zabudowy, w tym linia zabudowy			zróżnicowana zabudowa – wielorodzinna i jednorodzinna szeregową, bliźniaczą, wolnostojącą przy Placu Na Wzgórzu i wzdłuż ulic Prusa, Długiej, Krótkiej, Alei Mickiewicza, Słowackiego z budynkami willowymi z zielenią komponowaną i cennym starodrzewiem, m.in. przy reprezentacyjnej Al. Mickiewicza aleja lipowa (wpis do rej. zab.), cechą charakterystyczną całego osiedla jest to, że w ramach jednego założenia urbanistycznego na każdej z ulic występują inny typ zabudowy, w zależności od lokalizacji i przeznaczenia budynki o wys. 1 - 4 kondygnacji nadziemnych, z poddaszami użytkowymi, działki o pow. 300 do 600 m ²
6	forma budynków	gabaryty obiektów	wysokość zabudowy	1 – 4 kondygnacji nadziemnych, ok. 9 – 12 m
			proporcja, kształt bryły	budynki na planie prostokąta, z przybudówkami, z dachami stromymi, w zabudowie kalenicowej i szczytowej, kąt nachylenia połaci od ok.40 st. do 60 st.
			wysokość górnej krawędzi elewacji frontowej, proporcje pomiędzy wysokością ściany (jej gzymsu lub attyki) a wysokością dachu	3 – 10 m, 1:0,2 do 1:0,7
			geometria dachu (kąt nachylenia i układ połaci dachowych)	dachy dwu i czterospadowe, z facjatkami

		poziom posadowienia parteru	0,2 – 0,6 m
		procent przeszklenia elewacji	20 – 30 %
7	charakterystyczne elementy konstrukcyjne i zdobnicze		ściany murowane z cegły, tynkowane, dachy o konstrukcji drewnianej (krokwiowe, krokwiowo- płatwiowe), dekoracje tynkarskie – gzymsy, obramienia okien i drzwi
8	stosowane materiały wykończeniowe		tynki w kolorze naturalnym, dachówka ceramiczna
9	charakterystyczne cechy elewacji budynków, w tym	kolorystyka	jasna – szare, ugrowe
		cechy stolarki okiennej i drzwiowej: kolorystyka, podział kwater okiennych i drzwiowych, stosowane materiały	stolarka drewniana, malowana na biało, podziały okien jedno i wielopolowe, drzwi o zróżnicowanej kolorystyce
10	charakterystyczne cechy dachów budynków w tym	kolorystyka	różne odcienie czerwieni
		stosowane materiały	pierwotnie - dachówka ceramiczna, wtórnie – blachodachówka, blacha
11	cechy małej architektury i ogrodzeń	detal architektoniczny	dekoracje tynkarskie szczytów, obramienia okien i drzwi, opaski i gzymsy występują w zabudowie powojennej, socrealistycznej (na przykład wzdłuż Mickiewicza, Słowackiego, Norwida)
		stosowane materiały	murki z cegły, betonowe, z siatki metalowej i prętów

Rekomendacje i wnioski dotyczące zachowania charakteru obszaru LFA:

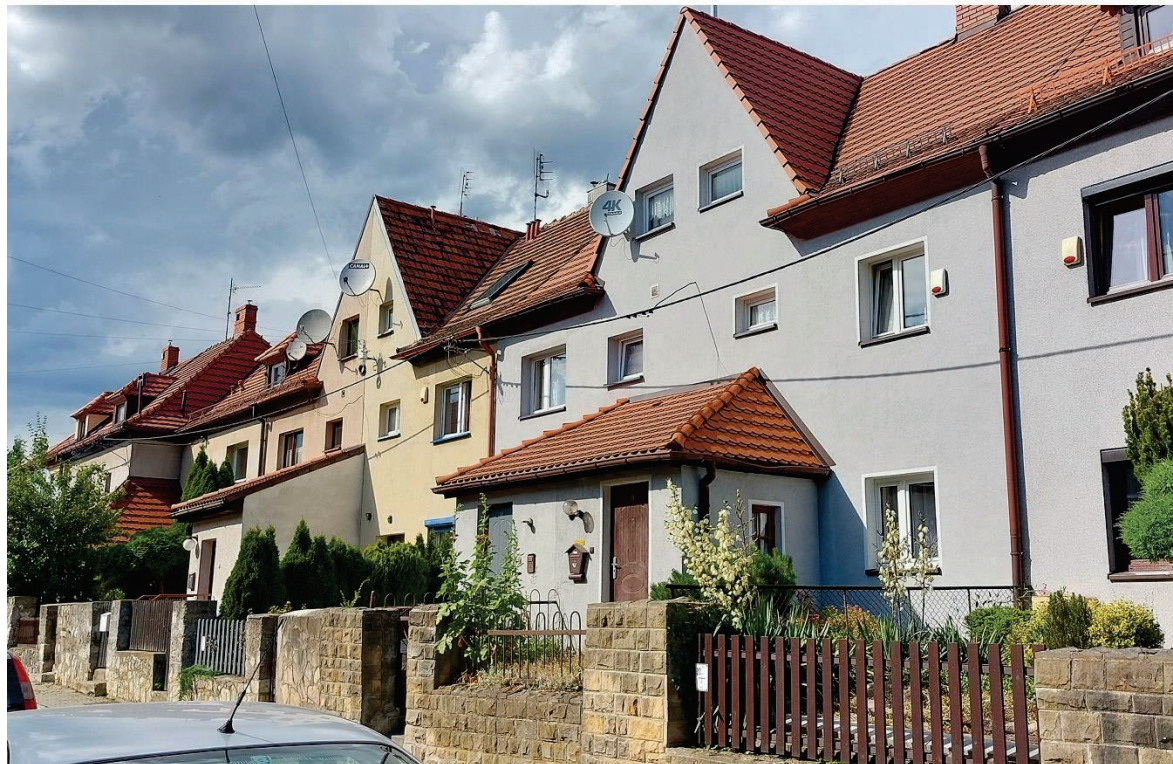
Utrzymanie zachowanego układu jednorodnego zespołu urbanistycznego jednorodzinnej i niskiej wielorodzinnej zwartej śródmiejskiej zabudowy mieszkaniowej z lat 20-tych XX. w. i częściowo z lat 50-tych XX w. przy Placu Na Wzgórzu i wzdłuż ulic Prusa, Długiej, Krótkiej, Alei Mickiewicza, Słowackiego z budynkami willowymi i cennym starodrzewiem, (proj. K. Schabik, H. Sattler, 1922 r.), będącego przykładem architektury wczesnego modernizmu. Powojenna zabudowa socrealistyczna w lat 50. XX w. wpisała się w zabudowę przedwojenną i stanowi obecnie nierozzerwalną całość. Należy podkreślić, że całe założenie stanowi zamkniętą całość i jest niewiele miejsc, w które można bez starty dla jego wartości wpisać nową strukturę przestrzenną. W przypadku wprowadzania nowej lub modernizowanej zabudowy dopuszczone budynki: wolnostojące, bliźniacze lub szeregowe w zabudowie kalenicowej, na planie prostokąta, o wysokości 1-3 kondygnacji z poddaszami użytkowymi, elewacje tynkowane w kolorach jasnych – szarych, ugrowych, dachy strome dwuspadowe i wielospadowe, w kolorze naturalnej dachówki czerwonej.

Ryc. 44. Gliwice – osiedle Nowe Miasto - wczesno-modernistyczny zespół zabudowy mieszkaniowej z lat 20-tych XX w. - część osiedla wg. idei „Miasta Ogrodu”.

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Obszary zabudowane wyróżniające się LOKALNĄ FORMĄ ARCHITEKTONICZNĄ (LFA)

Ryc. 45. Gliwice – osiedle Nowe Miasto – jednorodzinna zabudowa mieszkaniowa z lat 20-tych XX. w. przy ul. Długiej. (fot. A. Grzybowski)

Ryc. 46. Gliwice – osiedle Nowe Miasto – wczesno-modernistyczna zwarta zabudowa mieszkaniowa przy ul. Na Wzgórzu. (fot. A. Grzybowski).

Ryc. 47. Gliwice – osiedle Nowe Miasto – zwarta zabudowa szeregową przy ul. Bolesława Prusa (fot. A. Grzybowski).

Ryc. 48. Gliwice – osiedle Nowe Miasto - budynek mieszkalny z bramą przejazdową w kierunku ul. Małej. (fot. A. Grzybowski).